

NMCX

CENTRUM VOOR DUURZAAMHEID

NMCX CENTRUM VOOR DUURZAAMHEID

JAARVERSLAG 2017

Samen werkten we aan een duurzame samenleving!

RESULTATEN

We hebben weer heel wat mooie resultaten geboekt die we in een mooie infographic hebben weergegeven.

Download

Hulp

VOORWOORD

*We zijn trots op
de resultaten van
2017!*

We zijn er weer in geslaagd een nog groter aantal mensen te bereiken met onze activiteiten en communicatie. We speelden in op trends zoals het thema 'bewuste voedselkeuze' door verschillende activiteiten te organiseren en de Meerzwambeweging te lanceren. Daarnaast hebben we in 2017 ontzettend veel basisschoolleerlingen (groep 1 t/m 8) een onvergetelijke ervaring gegeven met het 'Let's Do It Kids' educatieprogramma. De ledactie voor bedrijven was een groot succes en ook de energieacties voor bewoners hebben geleid tot veel duurzame maatregelen. In het onderwijs kunnen we onder andere door ons platform 'De Groene Kapstok' steeds meer scholen ondersteunen bij het vormen van lesprogramma's met verschillende duurzame thema's én het verduurzamen van de school en -omgeving. En met de campagne Haarlemmermeer Waterproof hebben we de klimaatadaptatie op de kaart gezet!

Onze projecten verschillen enorm qua bereik, inzet en kosten. Sommige projecten hebben een lange looptijd en zijn arbeidsintensief. Andere projecten zijn vooral mooie blikvangers die de ogen van de bewoners op een duurzaam handelingsperspectief richten. Tegelijk vormen al deze projecten een geheel: allemaal dragen ze bij aan een duurzaam Haarlemmermeer en omgeving, waarvoor het hele team van NMCX zich met veel enthousiasme heeft ingezet!

RESULTATEN

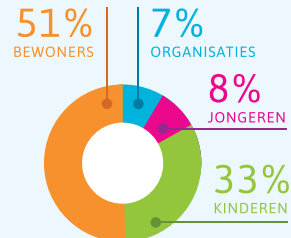
ORGANISATIE

17
MEDEWERKERS

12
VRIJWILLIGERS

BUDGETVERDELING
DOELGROEPEN:

BEWONERS

ZONNEPANELEN OP
1.121
DAKEN

25 HUIZEN
GEÏSOLEERD
➤ totale besparing van **126.000 kg CO2**

6.338
GEBRUIKERS BANDENPOMP

5
INFORMATIEBIJENKOMSTEN
MET IN TOTAAL
1.300 BEZOEKERS

15 ★
INITIATIEVEN
ONDERSTEUND

5
ENERGIECAFÉS
MET IN TOTAAL
100 BEZOEKERS

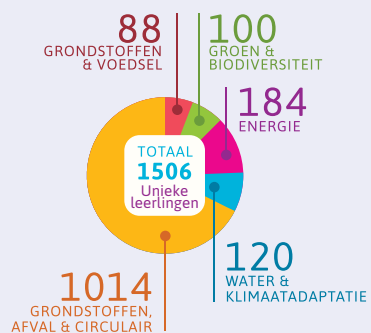
ORGANISATIES

90
ADVIESTRAJECTEN
VOOR **BEDRIJVEN**

33
ADVIESTRAJECTEN
VOOR
**MAATSCHAPPELIJK
VASTGOED**

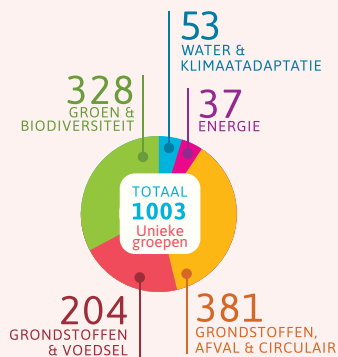
JONGEREN

THEMA'S EDUCATIE

KINDEREN

THEMA'S EDUCATIE

COMMUNICATIE

www.nmcx.nl

26.043
UNIEKE
PAGINAWEERGAVEN

www.haarlemmermeerwaterproo.nl

6.111
UNIEKE
PAGINAWEERGAVEN

 1674
FACEBOOKFANS
NMCX - 536
SuperSchoon Haarlemmermeer - 295
Platform Groen Haarlemmermeer - 653
MeerZwam - 190

 188.154
BEREIKTE FACEBOOKGEBRUIKERS

 915
TWITTERVOLGERS
NMCX - 650
SuperSchoon Haarlemmermeer - 265

 35
PERSBERICHTEN

MISSIE

De missie van NMCX Centrum voor Duurzaamheid is een toekomstbestendig Haarlemmermeer en omgeving, waar duurzaamheid is geïntegreerd in het dagelijks leven: er wordt rekening gehouden met het welbevinden van mens en milieu, nu en in de toekomst. NMCX organiseert hiervoor samen met andere partijen activiteiten en campagnes waarmee concrete handvatten worden geboden aan bewoners, organisaties en scholen om zelf aan de slag te gaan. Daarnaast kan iedereen altijd bij NMCX terecht voor vragen over een duurzame levensstijl.

Ons motto:
*In onze ideale
samenleving kan
iedereen keuzes
maken die goed zijn
voor een gezonde
leefomgeving, nu en
in de toekomst.*

AANPAK

NMCX Centrum voor Duurzaamheid vertaalt duurzaamheidsbeleid naar concrete acties met als doelgroep bewoners, organisaties en scholen. In Haarlemmermeer, én daarbuiten.

Doelen

NMCX heeft als doel om:

- kennis te verspreiden over de toepasbaarheid van duurzaamheid;
- de energie van het maatschappelijk veld te mobiliseren door met inwoners, organisaties en jongeren een uitnodigend handelingsperspectief te creëren;
- deze doelgroepen te stimuleren en te inspireren tot concrete acties in de dagelijkse omgeving.

Invulling

Om hier invulling aan te geven richt NMCX zich op:

- het initiëren en regisseren van activiteiten ter bevordering van duurzaamheid, inclusief kennisoverdracht en advies;
- het ontwikkelen van een netwerk van partijen en individuen die zich inzetten voor duurzaamheid;
- natuur- en duurzaamheidseducatie voor onze jeugd in de leeftijd van 4 tot 18 jaar.

Hoe pakken we het aan?

NMCX werkt projectmatig waarbij de doelen, doelgroepen, thema's, werkwijze en resultaten zijn benoemd. Hierbij kiezen we voor projecten met de hoogste 'impact on investment': meer resultaten met minder inspanning en kosten. Een onderdeel hiervan is de juiste combinatie van thema en doelgroep. Bewoners hebben nu eenmaal andere behoeftes dan organisaties en scholen.

Dit zorgt voor een efficiënte en doelgerichte benadering waarbij we denken in kansen, oplossingen en toepassingen. We kijken hierbij naar de motieven om het gedrag (duurzaam) te willen veranderen. We benaderen de doelgroepen vanuit het principe: 'what's in it for me?'. Bijvoorbeeld op het gebied van financiën, comfort, sociaal en toekomstbestendigheid.

ORGANISATIE

Over NMCX

NMCX is een activerend advies- en verbindingcentrum, voor bewoners, scholen en bedrijven, met een breed scala aan diensten en vaste en wisselende (strategische) partners. NMCX is een stichting zonder enig winstoogmerk.

De X in NMCX staat symbool voor dwarsverbanden en kruisbestuiving; de werkwijze die NMCX Centrum voor Duurzaamheid zo typeert. Daarnaast is de associatie met eXpertise, eXperience en fleXibiliteit snel gemaakt. Het duurzaamheidscentrum NMCX is voortgekomen uit het Natuur- en Milieucentrum, dat in 2008 is opgericht.

Het Werkgebied

Het werkgebied van NMCX ligt voor een groot deel in Haarlemmermeer en is daarom voor deze gemeente hét duurzaamheidscentrum. Daarom is de X van NMCX, met een knipoog, óók een herkenbare verwijzing naar onze belangrijkste founder, de gemeente Haarlemmermeer, immers Hoofddorp heette voorheen Kruisdorp. Maar daarnaast is NMCX werkzaam in andere gemeenten in de regio, in opdracht van betreffende gemeenten. In 2016 en 2017 heeft deze uitbreiding van werkgebied echt doorgezet en inmiddels zijn we momenteel in 10 (samengestelde) gemeenten werkzaam in de zuidelijke regio en Noord-Holland.

Het Team

Onze diensten organiseren we met een enthousiast, deskundig en divers team. Door het aantrekken van zzp'ers verbreden we de expertise van ons team en behouden we de benodigde flexibiliteit om daadkrachtig in te springen op projecten. We werden in 2017 weer bijgestaan door een additioneel team van 12 vrijwilligers die projectleiders actief ondersteunen, zodat we nog meer ambities waar kunnen maken.

PARTNERS EN BESTUUR

Partners

NMCX werd in 2008 - onder de naam NMCH - opgericht op initiatief van de gemeente Haarlemmermeer, samen met een aantal partners als Rabobank regio Schiphol, Meerlanden en Schiphol en later Ymere. Inmiddels is de organisatie uitgegroeid tot een activerend advies- en verbindingcentrum voor bewoners, scholen en bedrijven. Dit heeft als gevolg dat we ondertussen een breed scala aan diensten en wisselende (strategische) partners aan ons hebben gebonden. Met de meeste strategische partners hebben we regelmatig afstemming en samenwerking. Sommige partners ondersteunen NMCX belangeloos met financiering, inzet, materieel of faciliteiten. Daarnaast wordt voor specifieke projecten eenmalig materieel, communicatie of ruimte ter beschikking gesteld. Ook weet NMCX voor derden (zoals scholen), directe ondersteuning aan te trekken. We benoemen hier een aantal partners, maar de lijst met samenwerkingspartners waarbij we samen optrekken vanuit ieders eigen kracht om een gemeenschappelijk doel te bereiken is vele malen langer.

Een greep uit de vele partners van NMCX: _____

Bestuur

In het bestuur hebben in 2017 twee wisselingen in het bestuur plaatsgevonden; René van Geldorp en Sophie de Boer zijn vervangen door Mieke Millenaar (Millenaar adviesgroep) en penningmeester Michael Huinink (Directeur Corporate & Consumer Finance & Leasing Rabobank). Voorzitter Angeline Kierkels (algemeen directeur Meerlanden) en Age Vermeer (divisiestructuur Dura Vermeer) blijven.

Mieke Millenaar

Michael Huinink

Angeline Kierkels

Age Vermeer

- Schoolbesturen en directies van het primair- en voortgezet onderwijs
- Stichting Ondernemersfonds Hoofddorp Centrum
- Meerdere tuincentra en bouwmarkt

COMMUNICATIE

Om onze projecten en activiteiten bekend te maken bij de doelgroepen gebruiken wij verschillende middelen en kanalen. Afhankelijk van de te bereiken doelgroep werden in 2017 on- en offline middelen ingezet zoals nieuwsberichten op de website, social media, persberichten, (nieuws)brieven, posters, flyers en evenementen. In de boodschap wordt de relevantie voor de ontvanger meegenomen: wat zijn de persoonlijke voordelen?

NMCX Centrum voor Duurzaamheid heeft een evenement gedeeld.

18 t/m 25 oktober 2017 is het De Week van Ons Water. Deze week staat in het teken van hoe we Nederland beschermen tegen overstromingen en regen. En over wat je zelf kunt doen. Daarom organiseren we vanuit [#HaarlemmermeerWaterproof](#) samen met partner [Gamma Hoofddorp](#) een leuke dag met mooie acties en kortingen, waar je kunt leren hoe je een regenton aansluit én je al je vragen kunt stellen aan ons over Haarlemmermeer Waterproof! [#weekvanonswater](#)

HAARLEMMERMEER WATERPROOF

ZA, 21 OKTOBER 2017

Gratis workshop regenton aansluiten

GAMMA Hoofddorp · Hoofddorp

★ Geïnteresseerd

Je vindt NMCX Centrum voor Duurzaamheid leuk

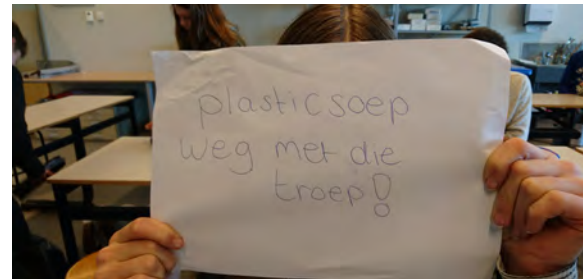
NMCX Centrum voor Duurzaamheid

NMCX is ook buiten de grenzen van Haarlemmermeer actief! Zo organiseren we door het hele land regelmatig de [Let's Do It Kids](#) schooldagen waarbij leerlingen aan de slag gaan tijdens een schoonmaakactie, en gastlessen krijgen over de plastic soep waardoor ze ook bewustgemaakt van (zwerf)afval. Zo waren we afgelopen weken bij onder andere bij [De Overplaats Sassenheim](#), [CBS De Lisbloem](#) in Lisse, [OBS De Rietkraag](#) in Oostzaan, [De Meanderschool](#) in Heiloo en bij de [Koningin Emmaschool](#) in Haarlem. Het waren weer actieve en leerzame dagen waarbij er in Lisse door de buurtbewoners zelfs op straat werd geklapt voor de leerlingen, dat is leuk! Klap jij met een like digitaal mee voor al deze enthousiaste leerlingen?

THEMA'S

NMCX organiseert activiteiten en campagnes met verschillende thema's en voor verschillende doelgroepen. Voor bijna elke combinatie (thema X doelgroep) is er wel iets op touw gezet in 2017. Klik op het thema waar jij meer van wilt weten en vervolgens kun je ook nog binnen het thema selecteren op doelgroep. Wil je direct alles dat is georganiseerd voor jouw betreffende doelgroep zien? Ga dan in het menu naar de pagina 'doelgroepen'.

ENERGIE

De vraag naar groene energie neemt sterk toe. De transitie naar duurzame en hernieuwbare energie (bijvoorbeeld uit zon, wind en biomassa) is noodzakelijk. Dat gaat hand in hand met energiebesparing: verantwoord en bewust energieverbruik én meer aandacht voor zuinige gebouwen en apparaten. Ook lokale duurzame energieopwekking krijgt steeds meer vorm. Onze visie is helder: energie besparen is goed voor het milieu, maar ook voor de portemonnee. We willen dat zoveel mogelijk organisaties, bewoners, jongeren en kinderen kennis hebben van de mogelijkheden om energie te besparen en ze ook concrete vervolgstappen aanbieden.

ENERGIE

ORGANISATIES

BespaarMEER led-actie

Met de BespaarMEER led-actie worden bedrijven gestimuleerd en gefaciliteerd bij de overstap naar ledverlichting. De 80 bedrijven die zich hiervoor hebben aangemeld zijn bezocht voor een gratis maatwerk verlichtingsplan. Vervolgens ontvingen ze via NMCX gecontroleerde offertes met een realistische terugverdientijd, van vooraf geselecteerde lokale installateurs.

Energieke Regio

NMCX is met de gemeente Haarlemmermeer een samenwerkingsverband aangegaan met 'Energieke Regio' (ER). ER heeft een aanpak ontwikkeld waarmee bedrijven worden voorzien van energie-advies, een concreet aanbod vanuit marktpartijen én de eventueel benodigde financiering. In 2017 hebben 10 bedrijven zich aangemeld.

Energiebesparing op scholen

NMCX heeft als pilot de bespaarkansen en bijbehorende investeringen van een school in kaart gebracht. Hierbij is gekeken naar ledverlichting, zonnepanelen en spouwmuur- dak- en vloerisolatie. NMCX heeft daarna een onafhankelijk adviseur alle basisscholen laten bezoeken voor een controle van de isolatie. Hieruit bleek dat de spouwmuren bij alle scholen

ENERGIE

BEDRIJVEN

goed zijn geïsoleerd en bij 26 scholen de vloer nog goed na te isoleren valt. In overleg met de gemeente en de scholen wordt onderzocht op welke wijze de werkzaamheden gefinancierd gaan worden.

Minder CO2-uitstoot door slimme bandenpompen

In Haarlemmermeer staan sinds 2015 3 slimme bandenpompen die door NMCX worden gepromoot. Een goede bandspanning draagt bij aan de verbetering van de luchtkwaliteit (fijnstof door bandenslijtage), minder CO2-uitstoot (door brandstofbesparing), en minder geluidshinder. Maar zorgt ook voor kostenbesparing en veiliger rijden.

Energiebesparing sportclubs: Energy Battle

7 sportverenigingen gingen een jaar lang de strijd met elkaar aan om zoveel mogelijk energie te besparen. NMCX ondersteunde onder andere met advies over besparingsmogelijkheden. In november 2017 is de Battle afgesloten met SV Hoofddorp als winnaar. De voetbalclub bracht het elektriciteitsverbruik met 16% omlaag. In totaal hebben de sportverenigingen 58.000 kWh bespaard: vergelijkbaar met het jaarverbruik van 14 huishoudens.

in 2017 hebben de bandenpompen gezorgd voor een besparing van circa 34.145 liter brandstof, dat weer zorgt voor een besparing van 126 ton aan CO2-uitstoot.

ENERGIE BEWONERS

NMCX heeft weer veel energie gestoken in het stimuleren van initiatieven voor en vanuit bewoners. Hiermee wordt de inzet van NMCX als hefboom ingezet voor de verduurzaming van Haarlemmermeer. Onder andere de volgende projecten zijn uitgevoerd:

- **Energiecafés:** Er zijn in 2017 5 energiecafés georganiseerd, waarvan 4 in combinatie met het Repaircafé. Tijdens een energiecafé worden bewoners bewustgemaakt van de mogelijkheden om op een eenvoudige manier energie te besparen.
- **Energiecoaches:** NMCX leidt vrijwillige energiecoaches op om bewoners te helpen bij energie sparen. In 2017 waren er 9 energiecoaches actief.

Bewonersinkoopacties

Voor woningeigenaren is in samenwerking met 'Winst Uit Je Woning' weer een actie georganiseerd waarbij bewoners middels een groepsaankoop voordelig zonnepanelen, spouwmuur- en vloerisolatie konden aanschaffen. Eind 2017 hebben 1121 deelnemers het aanbod voor zonnepanelen geaccepteerd. 113 voor vloerisolatie en 112 voor spouwmuurisolatie.

ENERGIE BEWONERS

- **Het duurzaamheidsloket en informatiebijeenkomsten:** NMCX wordt ook door bewoners benaderd voor informatie en advies over duurzame maatregelen aan hun eigen woningen zoals isolatie en zonnepanelen. Bewoners worden door NMCX actief gestimuleerd om maatregelen te treffen. In 2017 zijn in totaal 280 bewoners te woord gestaan via NMCX over energithema's en hebben 70 deelnemers zich gemeld voor maatwerkadvies voor energieneutraal wonen. Tijdens 5 informatieavonden zijn ruim 1300 bewoners voorzien van informatie over verduurzaming van hun woning. Daarnaast geeft NMCX ook informatie over andere thema's en verwijst zo mogelijk door naar specialisten.
- **Energiebesparing met de Watt-strijd:** 35 Bewoners met een beperking van Ons Tweede Thuis zijn onder begeleiding van NMCX in 2017 de Wattstrijd gestart en 22 bewoners van een galerijflat hebben gedurende 5 weken hun energieverbruik drastisch omlaag proberen te brengen met behulp van door NMCX opgeleide energiecoaches.

ENERGIE

KINDEREN

In 2017 is er weer heel wat nieuw lesmateriaal ontwikkeld voor het thema energie. Bijvoorbeeld 'Vooruit met Waterstof', 'Het junior Energiecafé' en 'Energie uit de zon' voor leerlingen uit groep 7 en 8. Het zijn door NMCX begeleide lessen waarin onderwerpen worden behandeld als de urgentie van het opwekken van duurzame energie en de gevolgen van klimaatverandering. Daarnaast leren de kinderen door het doen van proefjes hoe energie opgewekt kan worden en wat dit oplevert.

Daarnaast heeft NMCX in samenwerking met de organisatie 'Laat maar waaien' in maart een windenergieproject uitgevoerd. 15 klassen uit het basisonderwijs (uit Haarlemmermeer én daarbuiten) kregen les van NMCX over duurzame energie, hebben een eigen windmolen gebouwd en geoptimaliseerd. Dit deden ze in een tijdelijk windlab met de lesmaterialen uit de leskist 'Energie transitie en groene stroom'.

*In totaal hebben 207
leerlingen van 10 groepen
deelgenomen*

ENERGIE

JONGEREN

Voor leerlingen van het voortgezet onderwijs biedt NMCX lesprogramma's onder het thema 'Energietransitie'. De lessen bevatten onderwerpen als windmolens, zonnecellen, een online energietransitiemodel, met video's over slimme-netwerken, bijzondere opgaves over energiebesparing én de WATTstrijd (een energiebesparingswedstrijd).

- 60 leerlingen (van het Kaj Munk College) hebben kennis gemaakt met de Wattcher (energiemonitor die het stroomverbruik van het hele huis laat zien) en deden mee aan de WATTstrijd.
- 4 leerlingen van het Kaj Munk College hebben tijdens hun 'Meesterproef met behulp van NMCX de Groene Boerderij (in Waterland) geholpen zelf energie op te wekken door hun groenafval te gebruiken in een biomeiler; een grote composthoop waaruit warmte wordt onttrokken die nuttig gebruikt kan worden.

Onderzoek- en Ontwerpopdrachten

Elk jaar organiseren we meerdere Onderzoek- en Ontwerpopdrachten waarbij leerlingen worden gekoppeld aan een opdrachtgever met een duurzaam vraagstuk. In 2017 is binnen het thema grondstoffen, afval & circulair de volgende opdracht begeleid:

Circulaire technische innovaties

NMCX gaf samen met Meerwind leerlingen van het Kaj Munk College de opdracht om te onderzoeken op welke manier woonwijken ontworpen kunnen worden zodat alle energie duurzaam wordt opgewekt én circulaire concepten worden toegepast bij het bouwen. De leerlingen presenteerden veel inspiratieve ideeën voor een circulaire wijk.

WATER & KLIMAATADAPTATIE

Regenbuien worden steeds heftiger en duren vaak langer. Volgens wetenschappers zijn dat de gevolgen van de klimaatverandering. Die toenemende intensiteit van regenbuien heeft soms grote gevolgen: kelders vol water, ondergelopen parkeerplaatsen en straten of rivieren die buiten hun oevers treden. De verstedelijking van Nederland, versterkt die gevolgen alleen maar. Door meer asfalt en bestrating is overtollig water steeds moeilijker af te voeren. Daarnaast zorgt de toenemende verstening in bebouwd gebied voor hittestress op zomerse dagen. Redenen genoeg om aan bewustwording te werken en bijvoorbeeld bewoners te stimuleren om zelf maatregelen te nemen, zoals het vergroenen van hun eigen tuin.

WATER & KLIMAATADAPTATIE

ORGANISATIES EN BEWONERS

Haarlemmermeer Waterproof

De campagne Haarlemmermeer Waterproof is in 2016 gestart en heeft als doel het bewustzijn van bewoners en organisaties te vergroten over de noodzaak en de mogelijkheden van het klimaatbestendig maken van de eigen omgeving. In 2017 heeft de campagne zich voornamelijk gericht op bewoners, basisscholen, buurthuizen en kinderboerderijen.

Eigen acties

Naast het onderhouden van de website als bron van informatie organiseerden we meerdere acties om het bewustzijn en de actiebereidheid te vergroten. Zo waren we aanwezig op het Groene Loper Festival met onder andere een belevingstafel waarop duidelijk wordt wat regenval met de polder doet. We organiseerden meerdere Facebookwinacties, en een grootschalige regentonactie waarbij gratis regentonnen werden geplaatst bij basisscholen, sportverenigingen en buurthuizen. Na de start in september bij basisschool de Wilgen hebben maar liefst 65 regentonnen een prominente plek gekregen!

WATER & KLIMAATADAPTATIE

ORGANISATIES EN BEWONERS

Acties met partners

In 2017 hebben 13 partners zich aan de campagne verbonden. Samen met deze partners organiseerden we meerdere acties. Zo stonden we met een stand in tuincentrum Groenrijk Zwanenburg, tuincentrum Uitgeest en in de Gamma Hoofddorp. We hadden een promotiemoment samen met Cruquius museum, en besteedden extra aandacht aan de Waterhelden campagne van Nudge en de subsidieregeling voor Natuurvriendelijke oevers van Waterschap Rijnland.

Kijk voor meer informatie op www.haarlemmermeerwaterproof.nl

WATER & KLIMAATADAPTATIE KINDEREN

NMCX heeft weer heel wat scholen voorzien van lesprogramma's over water. De lessen gaan over (de effecten van) besparing van water, waterkwaliteit (water is een bron van leven, en bovendien belangrijk voor gezondheid en hygiëne), maar ook over de toenemende regenbuien als gevolg van de klimaatverandering.

Lespakketten water op school

NMCX ondersteunt scholen door het uitlenen van lespakketten over water. Hiermee zijn in 2017 751 leerlingen bereikt.

Waterlessen van het Hoogheemraadschap Rijnland

Tijdens de les 'Leren over water' ontvangt een educatief medewerker van het Hoogheemraadschap Rijnland leerlingen van groep 7 en 8 op de waterzuivering in Zwaanshoek. De leerlingen ontdekken hoe ons afvalwater gezuiverd wordt en hoe het waterpeil in op niveau gehouden wordt. De groepen 5 en 6 krijgen een waterles op school. In 2017 zijn hier 379 leerlingen mee bereikt.

Justdiggit

Het lesprogramma over klimaatadaptatie 'Justdiggit' leert kinderen oplossingsgericht denken. Na 4 lessen over de inleidende thema's grond, water, biodiversiteit en CO2 waarbij ze hun eigen 'forest in a jar' maken, zoeken ze in de laatste les hoe ze in hun eigen omgeving bij kunnen dragen aan het tegengaan van klimaatverandering.

WATER & KLIMAATADAPTATIE

JONGEREN

Gewildgroeitiegels op het schoolplein van het Kaj Munk College

30 leerlingen van het Kaj Munk College hebben met ondersteuning van NMCX een invulling bedacht voor het klimaatbestendig inrichten van het schoolplein. Met behulp van €3.500 van de gemeente en de inzet van leerlingen is het plein in 2017 heringericht, onder andere met Gewildgroeitiegels (open tegels die ruimte geven aan spontane vegetatie).

Klimaatbestendige wijk

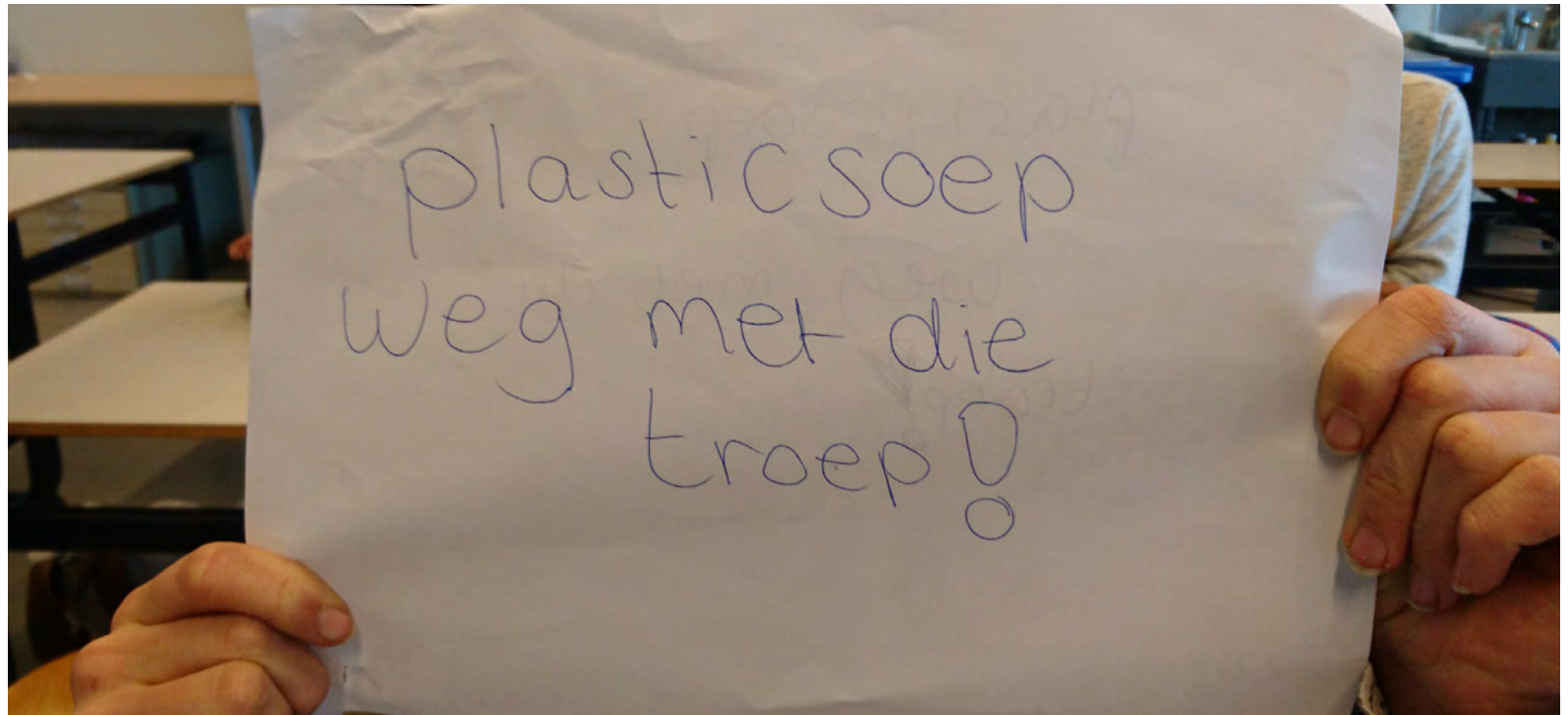
90 leerlingen van het Kaj Munk College hebben voor 4 bewonersgroepen een advies uitgebracht over hoe ze hun omgeving beter bestand kunnen maken tegen onder andere de toenemende hevige regenbuien en hittestress. De leerlingen voerden een buurtschouw uit en onderzochten de bestaande bebouwing, de aangrenzende particuliere tuinen en de openbare ruimte. Daarnaast kregen ze ondersteunende colleges van onder van het Hoogheemraadschap Rijnland. In maart werden de plannen gepresenteerd aan buurtbewoners, ouders, de opdrachtgevers en andere betrokkenen.

“Kenmerkend voor leerlingen is dat ze denken in mogelijkheden in plaats van beperkingen. Dit zorgt voor een positieve en creatieve kijk en heeft ons zeker geïnspireerd”, gaf een van de aanwezige gebiedsbeheerders van de gemeente aan.

GRONDSTOFFEN, AFVAL & CIRCULAIR

Veel grondstoffen worden schaarser en duurder. We verbruiken met z'n allen meer dan er binnenkort geleverd kan worden. Tegelijkertijd gaan veel nuttige grondstoffen verloren aan het einde van de gebruiksduur van producten. Het thema grondstoffenbehoud wint de laatste jaren aan terrein en de aandacht voor circulaire economie en VANG (van Afval naar Grondstof) groeit. NMCX besteedt hier aandacht aan bij alle activiteiten en campagnes, en verzorgt zowel in als buiten Haarlemmermeer educatieprogramma's over dit onderwerp.

GRONDSTOFFEN, AFVAL & CIRCULAIR

ORGANISATIES

Zwerfafvalexpeditie voor medewerkers L' Oreal

NMCX adviseert bedrijven op het gebied van verduurzaming en werkt graag samen aan een duurzame leefwereld. Zo krijgt maatschappelijk betrokken ondernemen (mbo) vorm. Afgelopen jaar organiseerde NMCX de (jaarlijkse) Citizen Day 2017 voor L'Oreal. Medewerkers zetten een dag hun normale werkzaamheden aan de kant om zich in te zetten voor maatschappelijke projecten. NMCX organiseerde een zwerfafvalexpeditie rondom de Toolenburger plas in Hoofddorp. In de ochtend werd er flink opgeruimd aan de wal met grijpers en in de middag langs de waterkant met extra lange grijpers en schepnetten.

Opruimactie Haarlemmermeerse Bosplas

In het najaar ondersteunde NMCX de onderwater opruimactie van Project Baseline in de Haarlemmermeerse Bosplas met communicatie rondom de actie en hulpmiddelen zoals vuilniszakken en grijpers. De duikers doken meer dan 300 kilo afval op in slechts anderhalf uur tijd. Dat is 3,5 kilo afval per minuut!

GRONDSTOFFEN, AFVAL & CIRCULAIR BEWONERS

Zwerfafvalambassadeurs

Diverse bewoners in Haarlemmermeer zijn zelf actief op het gebied van zwerfafval. Ze gaan regelmatig (met buurtgenoten) op pad om zwerfafval op te rapen en maken hun omgeving bewust van het zwerfafval. NMCX ondersteunt deze bewoners waar mogelijk en zet ze onder andere via de SuperSchoon Facebookpagina in het zonnetje.

[Bekijk hier de Facebookpagina van SuperSchoon Haarlemmermeer](#)

Landelijke Opschoondag

NMCX heeft de Landelijke Opschoondag onder de aandacht gebracht bij pers, inwoners, wijkraden en ondernemers. Van opvallende acties zijn korte video's gemaakt die inmiddels meer dan 1000 keer zijn bekeken.

Bekijk hier een aantal video's:

[Landelijke Opschoondag Hoofddorp](#)

[Landelijke Opschoondag Lisse - Sportcomplex Ter Specke](#)

[Landelijke Opschoondag Nieuw-Vennep](#)

GRONDSTOFFEN, AFVAL & CIRCULAIR BEWONERS

Prachtplekken: onderzoek, dialoog en resultaat

Jaarlijks pakken we 3 prachtplekken aan waar veel zwerfafval wordt achtergelaten. In 2017 zijn we gestart met Winkelcentrum Getsewoud, de Toolenburgerplas en de omgeving van Praktijkschool de Linie. De aanpak start met een analyse van het soort zwerfafval. Op basis van de resultaten wordt een dialoog aangegaan met bewoners en wordt er uiteindelijk gezamenlijk gezocht naar oplossingen.

Repaircafé Haarlemmermeer

NMCX is een van de oprichters van het Repaircafé dat inmiddels volledig draait op vrijwilligers, met faciliteiten van NMCX. In 2017 werd de 5e Repaircafélocatie in Haarlemmermeer in gebruik genomen: wijkcentrum 't Rietland in Badhoevedorp. Er zijn nu 5 locaties in Haarlemmermeer waardoor bewoners bijna elke week wel ergens in Haarlemmermeer een Repaircafé kunnen bezoeken. In 2017 zijn er 46 Repaircafés georganiseerd en 721 reparaties aangeboden.

GRONDSTOFFEN, AFVAL & CIRCULAIR

KINDEREN

Excursies en lespakketten zwerfafval

- **Lessen over zwerfafval bij Meerlanden**

Ieder jaar kunnen scholen zich via NMCX inschrijven voor excursies naar de milieustraat van afvalverwerkingsbedrijf Meerlanden. Ze volgen de gescheiden afvalstromen en de producten die ervan gemaakt worden, zoals biogas en compost.

- **Lespakketten grondstoffen, afval & circulair (gac)**

Ook op school ondersteunt NMCX docenten met het uitlenen van lespakketten over gac-educatie (grondstoffen, afval, circulair), zoals 'papier maken in de klas' en 'afvalvertering'.

Let's Do It Kids educatieprogramma Haarlemmermeer

Let's Do It Kids is een educatieprogramma voor leerlingen van groep 1 t/m 8. Het is één dag voor de hele school vol belevenissen: een combinatie van gastlessen, theater en een opschoonactie. Daarmee maakt NMCX ze bewust van de noodzaak van schone wijken, dorpen en water. In Haarlemmermeer heeft NMCX in 2017 het programma op 16 scholen uitgevoerd, met in totaal 126 groepen.

GRONDSTOFFEN, AFVAL & CIRCULAIR

KINDEREN

Let's Do It Kids in de regio

Ook buiten Haarlemmermeer voert NMCX het educatieprogramma uit. In de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo, Diemen, Lisse, Haarlem, Oostzaan, Teylingen, en Wormer hebben in totaal 208 klassen het programma gevolgd.

E-waste race

8 groepen van 5 basisscholen namen het tegen elkaar op om de grootste hoeveelheid E-waste (klein elektronisch afval) in te zamelen. De race startte met een gastles over grondstoffen, elektronisch afval en het belang van hergebruik en recyclen. De winnende groep (van basisschool 't Joppe) zamelde maar liefst 16.234 stuks e-waste in.

7 dagen circulair

Met basisschool de Meiboom zijn we een pilot gestart met het programma '7 dagen circulair', van de organisatie 'Stars are circulair'. Alle leerlingen maakten gedurende een week kennis met diverse onderdelen van de circulaire economie en ontdekten op welke manier zij hier zelf aan bij kunnen dragen.

GRONDSTOFFEN, AFVAL & CIRCULAIR

JONGEREN

Zwerfafval op het voortgezet onderwijs

Op het Kaj Munk College gaf NMCX (zwerf)afvallessen aan 2 klassen van het vmbo. De lessen hadden als doel de leerlingen te laten nadenken over hoe we omgaan met afval en dat we oude materialen nieuw leven kunnen inblazen. En dat afval niet op straat hoort, maar beter gescheiden in een afvalbak kan worden gegooid.

Trash Cash

In Amsterdam en Lisse heeft NMCX het afvalprogramma (een halve dag) Trash Cash (over plastic soep en recycling) mogen uitvoeren bij in totaal 33 groepen.

GRONDSTOFFEN & VOEDSEL

Voedsel is hip en trendy. Kookprogramma's op tv als Heel Holland Bakt, Koken met van Boven, Jamie Oliver zijn razend populair. Met de beweging van zelf kwaliteitsvoedsel bereiden, komt ook de behoefte aan kwaliteitsingrediënten. Daarbij gaan bewust leven, gezond eten en een duurzame leefstijl vaak samen. We willen weten waar ons voedsel vandaan komt en als het even kan zelf verbouwen. Steeds meer mensen zijn zich bewust van hun FOOD-print en kiezen voor lokale ketens.

Ook in Haarlemmermeer heeft NMCX in samenwerking met diverse partijen initiatieven genomen om de voedselvoorziening van Haarlemmermeer meer duurzaam en meer lokaal te maken en de voedselconsumptie meer gezond te maken. Deze initiatieven zijn vooral gericht op het stimuleren van productie voor de lokale en regionale markt, het stimuleren van gezond en duurzaam eten, op bewustwording van consumenten over wat er nodig is voor de productie van hun eten en hoe je om kunt gaan met de restanten van je eten.

GRONDSTOFFEN & VOEDSEL

ORGANISATIES

Boer Bord Bak Coalitie

Op initiatief van en gefaciliteerd door Rabobank Regio Schiphol en Meerlanden, is in 2017 een dinercyclus georganiseerd door NMCX voor diverse stakeholders uit de lokale voedselketen. De 3 diners vonden plaats op ludieke locaties zoals midden in een supermarkt na sluitingstijd, en hadden als thema's: het voorkomen van voedselverspilling, gezond en lokaal voedsel, en het upcyclen van voedselreststromen. De discussies die tijdens het diner plaatsvonden hebben geleid tot een gezamenlijk manifest met zes uitgangspunten gericht op duurzame voedselvoorziening, die de diverse deelnemers al hebben doorgevoerd in de eigen bedrijfsvoering.

Pop-up diner

In samenwerking met het Podium voor Architectuur hebben we tijdens de landschap triënnale voor de 3e keer een inspirerend pop-up diner georganiseerd. Het doel was verbindingen leggen en kansen in kaart brengen voor een versterkte regionale economie op het gebied van korte ketens. Tijdens het diner vonden pitches plaats van verschillende sprekers uit verschillende sectoren zoals onderzoek, praktijk en cultuur.

GRONDSTOFFEN & VOEDSEL BEWONERS

MeerZwam

In 2017 heeft NMCX MeerZwam opgericht: een beweging die de samenleving meeneemt in de circulaire economie en de kringloop van voedsel.

Hiervoor wordt het praktische symbool van het kweken van oesterzwammen op koffieprut gebruikt:

de MeerZwam. NMCX ondersteunt de 'aanrechtagrariër' bij het kweken van eigen oesterzwammen op koffieprut met behulp van een duidelijk stappenplan. NMCX helpt ook organisaties om een eigen ZwamCafé te realiseren waar (potentiële) aanrechtagrariërs elkaar ontmoeten om kennis, ervaring, recepten en oesterzwammenbroed uit te wisselen.

Daarnaast zijn inmiddels 8 horecabedrijven aangesloten bij het netwerk om op gezette tijden koffieprut te doneren. In plaats van koffieprut weg te gooien wordt het gebruikt als grondstof om (op)nieuw voedsel te laten groeien. Zo is koffieprut geen afval meer, maar een grondstof voor voedsel. Dit is de circulaire economie in een notendop!

Initiatief voedselbos

Naar aanleiding van het thema 'Voedselbos' op de bijeenkomst van het platform Groen Haarlemmermeer hebben twee initiatiefnemers aangegeven een voedselbos te willen starten. NMCX ondersteunt hen hierbij met het vormen van een plan en het leggen van de juiste verbindingen.

[Bekijk hier de Facebookpagina van MeerZwam](#)

GRONDSTOFFEN & VOEDSEL

JONGEREN

Onderzoek- en Ontwerpopdrachten

Elk jaar organiseren we meerdere Onderzoek- en Ontwerpopdrachten voor middelbare scholieren waarbij de jongeren worden gekoppeld aan een opdrachtgever met een duurzaam vraagstuk. In 2017 zijn binnen het thema Grondstoffen & Voedsel de volgende opdrachten begeleid:

Voedselzekerheid en klimaatverandering: insecten op het menu

4 leerlingen van het Kaj Munk College ontwikkelden een eigengebouwde 'growset' om insecten te kweken en een insectenburger te maken.

Zilte gewassen in de polder

84 leerlingen van het Kaj Munk College ontdekten samen met een agrariër de mogelijkheden van zilte landbouw en lieten zich informeren door experts uit de agrarische sector en adviesbureaus.

GROEN & BIODIVERSITEIT

Natuur geniet steeds meer belangstelling en meer mensen zijn overtuigd van het nut en de noodzaak de natuur te beschermen en biodiversiteit te bevorderen. Biodiversiteit is essentieel voor het voortbestaan van al het leven op aarde. De natuur is één samenhangend ecosysteem. Dankzij dit systeem hebben wij mensen zuurstof, voedsel, brandstof, medicijnen en grondstoffen voor kleding, spullen en huizen. NMCX organiseert en coördineert educatie over biodiversiteit voor alle doelgroepen.

GROEN & BIODIVERSITEIT

ORGANISATIES EN BEWONERS

Platform Groen Haarlemmermeer

Platform Groen Haarlemmermeer (geïnitieerd in 2014 door NMCX) is uitgegroeid tot een samenwerkingsverband waar 26 groene partijen bij zijn aangesloten. Alle partijen houden zich op eigen wijze bezig met het betrekken van bewoners bij de natuur en het vergroten van de biodiversiteit in en om Haarlemmermeer. NMCX voert het secretariaat en organiseert bijeenkomsten. Daarnaast is er een Facebookpagina waar meer informatie te vinden is. In 2017 zijn er twee inspirerende bijeenkomsten georganiseerd waar de nodige samenwerkingsafspraken zijn gemaakt.

[Bekijk hier de Facebookpagina van platform Groen Haarlemmermeer](#)

Ondersteuning Groene Schoolpleinen

In 2017 is er weer een workshopronde voor Groene Schoolpleinen van start gegaan. Vijf basisscholen zijn gestart met de workshopreeks als onderdeel van www.groenekapstok.nl van NMCX. In 6 workshops leren de scholen meer over hoe ze een groen schoolplein kunnen opzetten, en krijgen hierbij persoonlijk advies. Eind 2017 waren de deelnemers halverwege het traject en plannen aan het ontwikkelen om in 2018 te starten met de realisatie van het plein.

Ondersteuning maatschappelijk initiatief

NMCX ondersteunde verschillende initiatiefnemers bij het realiseren van hun eigen projecten. Op het gebied van biodiversiteit hebben we onder andere de Dorpsraad Badhoevedorp ondersteund bij het betrekken van bewoners bij de ontwikkeling van groen.

GROEN & BIODIVERSITEIT

KINDEREN

De Educatietuin in Floriande

Naast de wijktuin in Floriande heeft NMCX een educatieve tuin ingericht. In 2016 is BSO Mirakels gestart met het moestuinprogramma van NMCX, en in 2017 heeft basisschool Klavertje Vier zich hierbij aangesloten. Daarnaast wordt de heuvel in de tuin ingericht als kruidentuin waar leerlingen door NMCX begeleide lessen kunnen volgen. Om de tuin gebruiksklaar te maken zijn er in 2017 twee ouderparticipatie-bijeenkomsten georganiseerd.

Lespakketten

Met de lespakketten voor scholen zoals 'Vlinders voor kleuters', 'Bijengeheimen', 'Het weer' en 'De slakkenbak' bereikten we 267 leerlingen van 109 groepen.

Veldexcursies

Er werden meerdere excursies georganiseerd. Zo gaven we weer seizoenslessen in de tuin en het kassencomplex van De Heimanshof, en verzorgden we interactieve lessen over de honingbij en de wilde bij. Daarnaast vonden bij avonturen bouwspelplaats Jeugdland in Nieuw-Vennep actieve buitenlessen plaats met de thema's natuurlijk spelen, eten uit de natuur, techniek en help de wilde bij. Door het maken van techniekproefjes, een zeilhut, eigengemaakte soep of een insectenhotel ontwikkelden kinderen kennis over techniek, motorische vaardigheden en kwamen ze in contact met een natuurlijke buitenomgeving.

Omdat NMCX kinderen op een meer avontuurlijke manier de natuur wil laten ervaren is in 2017 een pilot uitgevoerd van het programma 'Wild eXperience', bestemd voor leerlingen van groep 3 t/m 8. Leerlingen van groep 7 van de Bikube zijn onder begeleiding van een NMCX-docent drie dagen de natuur in gegaan om vanuit hun gevoel natuur te ontdekken. Er is hiermee een basis gelegd om het in het volgende schooljaar aan alle scholen aan te bieden.

GROEN & BIODIVERSITEIT

JONGEREN

Onderzoek- en Ontwerpopdrachten

Elk jaar organiseren we meerdere Onderzoek- en ontwerpopdrachten waarbij leerlingen worden gekoppeld aan een opdrachtgever met een duurzaam vraagstuk. In 2017 is binnen het thema Groen & Biodiversiteit de volgende opdracht begeleid:

Placemaking in Badhoevedorp

100 leerlingen van het Kaj Munk College maakten kennis met 'placemaking'. Een methode om met gebruikers te werken aan de verbetering van de openbare ruimte. De leerlingen kunnen deze methode toepassen op hun eigen woonomgeving, waarbij de buurt aantrekkelijk wordt voor zo veel mogelijk gebruikers. Daarnaast zetten ze placemaking ook in om specifiek in opdracht van de dorpsraad Badhoevedorp de woonkern groener en aantrekkelijker te maken voor zoveel mogelijk doelgroepen. Het project is in 2017 gestart en wordt in het voorjaar van 2018 afgesloten door presentaties aan de dorpsraad Badhoevedorp.

DOELGROEPEN

NMCX organiseert activiteiten en campagnes voor verschillende doelgroepen en met verschillende thema's. Voor bijna elke combinatie (doelgroep X thema) is er wel iets op touw gezet in 2017. Klik op de doelgroep waar jij meer van wilt weten en vervolgens kun je ook nog binnen de doelgroep selecteren op thema. Wil je direct alles dat is georganiseerd met een bepaald thema zien? Ga dan in het menu naar de pagina 'thema's'.

DOELGROEPEN

ORGANISATIES

“We stimuleren en ondersteunen organisaties, netwerken en bedrijven in Haarlemmermeer in hun duurzame ambities.”

Bij al onze projecten werken we in principe vanuit de zogenaamde diamanten vijfhoek. De diamanten vijfhoek staat voor de 5 O's: Ondernemers, Onderwijs (en Onderzoek), (maatschappelijke) Organisaties, Overheid (gemeente/provincie en rijk), en Omgeving (mensen, buurt). Met draagvlak uit deze domeinen hebben duurzame transitie de grootste slaagkans.

DOELGROEPEN

BEWONERS

Naast de verschillende activiteiten die NMCX aanbiedt helpen we bewoners ook bij het realiseren van hun eigen duurzame projecten. In 2017 deden we dit door middel van adviesgesprekken en een aantal verdiepende ondersteuningstrajecten. Soms initiëren we als NMCX zelf een initiatief waar we dan diverse bewoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven bij betrekken. In totaal hebben in 2017 circa 11 initiatieven, op verschillende manieren, ondersteund. Dit deden we onder andere via het crowdfundingplatform Nieuwe Pioniers dat we samen met partners hebben opgericht. We gaven workshops over crowdfunding en dachten met initiatieven mee.

Groene Loper Festival: 25 juni 2017

Bovenstaande initiatiefnemers hebben we ook op het Groene Loper Festival de mogelijkheid gegeven hun initiatief te presenteren aan het publiek. Het Groene Loper Festival is een initiatief van NMCX, Van Fair & Dichtbij en Stichting Ondernemersfonds Hoofddorp Centrum (SOHC). Het festival laat het publiek op een laagdrempelige manier kennismaken met toepassingsmogelijkheden van duurzame alternatieven in het dagelijks leven. Door middel van ervaringen in de vorm van voorstellingen en educatieve workshops, maar ook door de bezoekers duurzame producten te laten ruiken, proeven, zien en voelen.

[Bekijk hier het filmpje van het Groene Loper Festival](#)

DOELGROEPEN

KINDEREN

NMCX heeft als doel dat kinderen én hun ouders bewust worden van de kansen voor duurzaamheid, en dat ze betrokken zijn en actief meedoen. Dit doen we door middel van educatie. We hebben meer dan honderd lesprogramma's, leskisten en andere lesvormen voor allerlei groepen en klassen van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Het aanbod bestaat uit lesmaterialen, excursies, natuurlessen en duurzaamheidsprojecten. De lessen gaan over duurzaamheid in de breedste zin, dus ook over water, afval/grondstoffen, natuur, voedsel, energie en ga zomaar door. De lessen en activiteiten sluiten aan bij de kerndoelen van het basisonderwijs, zijn interactief én gericht op ervaren en beleven.

Groene Kapstok

Specifiek voor basisscholen heeft NMCX in samenwerking met schooldirecteuren en de gemeente Haarlemmermeer de Groene Kapstok ontwikkeld. De website www.groenekapstok.nl is in 2015 gelanceerd als informatie en inspiratiebron voor alle basisscholen in Haarlemmermeer. Deze website wordt beheerd door NMCX en in de afgelopen jaren is daarmee de ondersteuning van de verduurzaming van basisscholen voortgezet. In september organiseerden we weer de jaarlijkse Inspiratie Manifestatie waarbij 60 directies en nme-coördinatoren vanuit 28 scholen aanwezig waren.

Bekijk hier de website: www.groenekapstok.nl

DOELGROEPEN

JONGEREN

We vinden het belangrijk dat betrokken, bewuste, geïnformeerde jongeren een actieve rol spelen bij de transitie naar een duurzame samenleving. Met hun energie en creativiteit leveren ze hier een belangrijke bijdrage aan. We ondersteunen het voortgezet onderwijs daar waar mogelijk met de aanpak van allerlei duurzaamheidsthema's en leggen daarbij zoveel mogelijk de relatie met de omgeving: de wijk, ouders/gezin en via Onderzoeks- en Ontwerp opdrachten met ondernemers op het gebied van duurzaamheid. Om docenten te ondersteunen en te inspireren en actief te kunnen bereiken, hebben we een Facebookgroep opgezet waar informatie over duurzame thema's en lesinhoud kan worden gedeeld.

Young Sustainables

NMCX richt zich met het programma Young Sustainables op ondernemende jongeren die toe zijn aan een concrete stap richting duurzaamheid. Daarvoor worden workshops, bedrijfsbezoeken en bijeenkomsten georganiseerd en organiseren ze hun eigen communicatie. Voor de Young Sustainables is 2017 een uitdagend maar hoopgevend jaar geweest. In het schooljaar 2016-2017 hebben een aantal enthousiaste jongeren een groep gevormd onder begeleiding van de Young Sustainable coaches, met een actieve rol op het Groene Loper Festival als mooie afsluiting van het jaarprogramma.

[Bekijk hier de Facebookgroep van de Young Sustainables](#)

COLOFON

NMCX Centrum voor Duurzaamheid

Wieger Bruinlaan 7
2132 AX Hoofddorp

📞 023 555 34 37

✉ info@nmcx.nl

🌐 www.nmcx.nl

Tekst: [NMCX Centrum voor Duurzaamheid](#)

Foto's: NMCX, Rob van Dijck en anderen

Vormgeving: [Sander van Horen, Logo4Life](#)

HULP BIJ DEZE INTERACTIEVE PDF

Download

Dit is een interactieve PDF.

Je kunt er zelf doorheen bladeren op verschillende manieren.

*Ben je eenmaal bij de projecten **via thema's of doelgroepen** beland? Dan kom je weer terug bij het hoofdmenu via de homebutton: **het huisje**.*

We zijn er weer in geslaagd een nog groter aantal mensen te bereiken met onze activiteiten en communicatie. We speelden in op trends zoals het thema 'bewuste voedselkeuze' door verschillende activiteiten te organiseren en de Meerzwambeweging te lanceren. Daarnaast hebben we in 2017 ontzettend veel basisschoolleerlingen (groep 1 t/m 8) een onvergetelijke ervaring gegeven met het 'Let's Do It Kids' educatieprogramma. De leedactie voor bedrijven was een groot succes en ook de energieacties voor bewoners hebben geleid tot veel duurzame maatregelen. In het onderwijs kunnen we onder andere door ons platform 'De Groene Kapstok' steeds meer scholen ondersteunen bij het vormen van lesprogramma's met verschillende duurzame thema's én het verduurzamen van de school en -omgeving. En met de campagne Haarlemmermeer Waterproof hebben we de klimaatadaptatie op de kaart gezet!

Onze projecten verschillen enorm qua bereik, inzet en kosten. Sommige projecten hebben een lange looptijd en zijn arbeidsintensief. Andere projecten zijn vooral mooie blikvangers die de ogen van de bewoners op een duurzaam handelingsperspectief richten. Tegelijk vormen al deze projecten een geheel: allemaal dragen ze bij aan een duurzaam Haarlemmermeer en omgeving, waarvoor het hele team van NMCX zich met veel enthousiasme heeft ingezet!

Door via **de pijltjes** naar de vorige of volgende bladzijde te gaan.

Via **het menu** op de pagina.

*In het donkerblauwe menu staan **de hoofdstukken**.*

Door hier op te klikken ga je naar de eerste pagina van dat hoofdstuk.

ENERGIE

De vraag naar groene energie neemt sterk toe. De transitie naar duurzame en hernieuwde energiebronnen (zoals wind en biomassa) is noodzakelijk. Dat gaat hand in hand met energiebesparing: verantwoordelijkheid voor duurzame gebouwen en apparaten. Ook lokale duurzame energiebronnen worden steeds belangrijker. Onze visie is helder: energie besparen is goed voor het milieu, maar ook voor de economie. Daarom bieden we mogelijk organisaties, bewoners, jongeren en kinderen kennis hebben van de mogelijkheden en ook concrete vervolgstappen aanbieden.

NMCX organiseert activiteiten en campagnes met verschillende thema's en voor verschillende doelgroepen. Voor bijna elke combinatie (thema X doelgroep) is er wel iets op touw gezet in 2017.

Wil je zoeken op thema? Klik dan in het menu op **thema**. Vervolgens kun je ook nog binnen het betreffende thema dat je hebt geselecteerd een **doelgroep selecteren**. En andersom kan het ook!